

ŠTEFANOVI BAŠTOVANSKÉMU

Bratislava 3. februára 1948

Účasť i záujem na konferencii delegátov na IX. zjazd KSS v Trnave dňa 1. t. m. boli pozoruhodné a v debatahovorilo sa najmä o týchto veciach:

Distribúcia. Ponosy na čierny trh, na nedostatočnú kontrolu, na nedostatok mlieka a na to, že do Trnavy v konvičkách sa mlieko priváža. Člen distribučnej komisie — na jeho meno sa nepamätám — rozhorčene poznamenal, že keď bola reč o tom, aby bol zákaz akéhokoľvek súkromného dovozu mlieka do Trnavy a boli dotované len mliekárne, železničiarri prví sa ohradili proti tomuto opatreniu, pretože oni majú možnosť si mlieko z dedín priamo pre svoju domácnosť zaopatriť. Ženy žiadajú zmenu opatrenia pre dodávku chleba namiesto múky. Dokonca i dosť dobre informované súdružky sa prihovárari za to, aby odber sa nevzťahoval výhradne na chlieb, ale aby bolo možno ženám z pridelovej múky piecť si chlieb doma. S uspokojením sa prijímajú námety, aby so všetkou rozhodnosťou sa robil ďalej poriadok v distribúcii i za cenu politického zápasu a najmä by radi videli, keby súdenie kefasovania zverené bolo porotným (ľudovým) tribunálom. („Nech poškodení konzumenti súdia šmelinárov“.)

Súdruh Slezák sa zmienil o tom, že naše opatrenia na poli pozemkovej reformy sú s odporom prijímané v robotníckych vrstvách, najmä tých, ktoré majú nejakú poľnosť. Obávajú sa, že pozemková reforma im siahne na ich záhradky, vinohrady, polička. Takisto vyslovil obavu, že narazíme na mienku drobných ľudí pri parcelovaní cirkevných majetkov. Ostatní delegáti však nie sú tej mienky, najmä keď budú vedieť tak vysvetliť veci, že tento krok vyplýva z našej zásady, aby pôda patrila tým, ktorí ju obrábajú, t. j. roľníkom.

Je veľký záujem o to, kedy bude uzákonené národ-

né poistenie. Nerobíť ružovú propagandu národnému poisteniu; drobní ľudia si pripomínajú, že keď sa zavádzalo sociálne poistenie po prvom prevrate, líčili sa veci tak, ako by prestarnutí robotníci po dovŕšení pracovného obdobia vo vlastnom domčeku vysedávali a spokojne si poľahčievali. Pri spomienkach na túto propagandu s nedôverou prijíma nepartajná masa aj terajšie úsilie o národné poistenie. Jeden z delegátov spomenul m. i., že počúval rozhlasové vysielanie interpeľačných dní parlamentu. Všetci súhlasne prikyvovali, že mali z toho zdrvujúci dojem, pretože bol tam hluk, rečníka nik nepočúval atď. Skrátka, výborná výchova protiparlamentarizmu.

Vyslovila sa tiež žiadosť, aby verejnosť bola informovaná, na aký cieľ pôjdu zárobky z odpracovaných 30 mil. hodín KSC; nedôverčivci vraj preratúvajú, že keby za hodinu len koruna sa dala, je to 50 mil. atď., atď.

Niekoľkí delegáti zmienili sa o „starých komunistoch“, niektorých napádali, iných brali do ochrany. „Stari“ (nevím, o ktorých ide) vraj sú nedôverčiví k línii strany, strana podľa nich opustila svoju starú tradíciu, oni členmi ostávajú, avšak práce sa nechcú zúčastniť. Bude treba prešetriť si vec a v rámci ideologickej kampane vyrovnáť sa s predstavami starých komunistických kádrov, kde nie je jasno v týchto otázkach.

Veľmi radi prijali ľudia správu, že volebná kampaň nemá byť papierová a plagátová a bude treba preniesť do organizácií konkrétne úlohy, ktoré má každý jeden člen splniť. Zdá sa, že týmto spôsobom sa život v organizáciách značne vzpruží.

L. Novomeský

Charakt. Š. Bašťovanského pozri v I. zv. str. 348.